

Bruxelles, 27. studenoga 2019.
(OR. en)

13881/19

SPORT 96
JEUN 127
SOC 732
EMPL 555
SUSTDEV 158
SAN 461

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13351/1/19 REV 1
Predmet:	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o zaštiti djece u sportu

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci o zaštiti djece u sportu, koje su Vijeće Europske unije i predstavnici vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća (za obrazovanje, mlade, kulturu i sport), usvojili na sastanku 21. i 22. studenoga 2019.

Zaštita djece u sportu
– Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća –

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PREPOZNAJUĆI DA

1. Zaštita djece u sportu preduvjet je za to da djeca uživaju u sportu kao hobiju i da odrastaju kao sportaši. Nadalje, aktivan bi stil života trebalo usvojiti od djetinjstva. Bavljenje sportom u ranoj dobi dugoročno može doprinijeti zdravlju i dobrobiti građana, njihovoj sposobnosti za rad i socijalnoj uključenosti, kao i razvoju kompetencija, vještina i znanja, uključujući aktivno građanstvo.
2. Članak 19. stavak 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta temelj je pravnog okvira za zaštitu djece¹. Osim toga, u Povelji EU-a o temeljnim pravima djeci se priznaje pravo na zaštitu i brigu koja je potrebna za njihovu dobrobit. Prema članku 165. UFEU-a zaštita tjelesnog i moralnog integriteta sportaša i sportašica, osobito onih najmlađih, način je razvijanja europske dimenzije u sportu, te stoga i poseban cilj djelovanja Unije u području sporta.
3. Zaštitu djece u sportu trebalo bi u širem smislu shvatiti kao zaštitu sve djece od štete, zlostavljanja, nasilja, iskorištavanja i zanemarivanja. Zaštita djece uključuje niz aktivnosti kojima se pomaže osigurati da iskustvo sve djece koja sudjeluju u sportu bude pozitivno.

¹ „Države članice će poduzeti sve potrebne zakonodavne, upravne, socijalne i prosvjetne mjere da zaštite dijete od svakog oblika tjelesnog ili duševnog nasilja, povreda ili zlorabe, zanemarivanja ili zanedbanosti, zlostavljanja ili iskorištavanja, uključujući spolno zlostavljanje, dok o njemu brine(u) roditelj(i), zakonski skrbnik(ci) ili neka druga odgovorna osoba kojoj je povjerena skrb o djetetu.”

4. Države članice prepoznale su da je sigurno okružje preduvjet za povećanje tjelesne aktivnosti djece i posljednjih su godina poduzele nekoliko konkretnih mjera kako bi sportske aktivnosti učinile sigurnijima za djecu, kao što je poboljšanje zakonodavstva i pokretanje ciljanih projekata.
5. Na razini EU-a države članice razmjenjuju dobre prakse, a u okviru programa Erasmus+ i Programa o pravima, jednakosti i građanstvu financirani su različiti projekti. Ipak bi, unatoč svemu navedenome, trebalo dodatno pojačati rad i napore koji se ulažu u tom području.

SMATRAJU DA

6. Države članice trebale bi i dalje imati ključnu ulogu u razvoju političkih strategija i osigurati postojanje odgovarajućeg zakonodavnog i političkog okvira za zaštitu djece, među ostalim u području sporta.
7. Postizanje održivih rezultata u tom području zahtijeva blisku suradnju s vladinim i nevladinim organizacijama na svim razinama. Programom Erasmus+ i drugim instrumentima EU-a za financiranje mogu se osigurati dodatna sredstva za poticanje projekata i drugih inicijativa za zaštitu djece u sportu.
8. Za osmišljavanje mjera za zaštitu djece u sportu potrebna je suradnja s različitim sektorima, kao što su obrazovanje, zdravstvo, socijalne službe, pravosuđe, kazneni progon i mladi. Usto je nužan i angažman raznih aktera, koji uključuju škole, sportske organizacije i klubove, obitelji, liječnike, trenere, učitelje i nastavnike, sportske dužnosnike i kolege.
9. Trebalo bi učinkovitije širiti, provoditi i pratiti smjernice politike koje su oblikovale međunarodne organizacije u cilju utvrđivanja, sprečavanja i rješavanja problema koji se odnose na zaštitu djece u sportu².

² Npr. UNICEF-ove Međunarodne zaštitne mjere za djecu u sportu (2016.), preporuke za zaštitu djece Međunarodnog saveza za sport među mladima, inicijativa „Progovorimo” Vijeća Europe i okvir Međunarodnog olimpijskog odbora za zaštitu sportaša i sportašica od uznemiravanja i zlostavljanja u sportu.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU S NAČELOM SUPSIDIJARNOSTI I NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA,

10. osiguraju postojanje odgovarajućeg pravnog i političkog okvira, uključujući, prema potrebi, preventivne pozitivne mjere te postupke sankcioniranja, kojim se može poduprijeti razvoj cjelovitih praktičnih mjera namijenjenih rješavanju pitanja zaštite djece u sportu;
11. razmotre uvođenje i jačanje mjera za podizanje svijesti te mjera za početno i kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje – kao što su političke smjernice, obrazovni alati, kodeksi ponašanja, kampanje te razmjena najboljih praksi i iskustava – namijenjenih djeci, obiteljima, sportskim organizacijama, volonterima, trenerima, instruktorima, učiteljima, nastavnicima i osobama koje rade s mladima, a bave se djecom u sportu, kako bi se spriječilo fizičko i emocionalno nasilje i zlostavljanje;
12. surađuju sa sportskim organizacijama na razvoju mjera za zaštitu djece u sportu, kao što su obrazovni programi, kodeksi ponašanja, praćenje te smjernice i postupci za sprečavanje nasilja i zlostavljanja, uključujući, prema potrebi, sustavne provjere kaznenih evidencija³ sportskih zaposlenika i volontera, kao i za postupanje s optužbama, provedbu odgovarajućih daljnjih mjera te pružanje potrebne potpore djeci;
13. preispitaju moguće mjere u vezi s odobravanjem javnog financiranja na temelju obvezivanja organizacija na provedbu mjera za zaštitu djece u sportu;
14. uspostave komunikacijske kanale i mehanizme prijavljivanja kojima se mogu koristiti djeca izložena nasilju i/ili zlostavljanju u sportu ili osobe koje su mu svjedočile te da podignu svijest o takvim kanalima i mehanizmima koji već postoje i optimiziraju njihovu učinkovitost. Ti alati mogu uključivati telefonske linije za pomoć, razgovore putem interneta (*chatove*) ili internetske stranice.

³ Direktiva 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, a posebno njezin članak 10.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI

15. kada je to moguće, u skladu sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom, prikupljaju i razmjenjuju podatke o nasilju nad djecom i zlostavljanju djece, promiču upotrebu instrumenata za praćenje kojima se nastoji procijeniti raširenost svih vrsta potencijalnih prijetnji za zaštitu djece u sportu te prate učinkovitost provedbe relevantnih politika i postupaka;
16. podupiru, promiču i šire studije i publikacije o zaštiti djece u sportu;
17. promiču razmjenu najboljih praksi, posebno sportskih organizacija i nacionalnih tijela, o zaštitnim mjerama, uključujući preventivne mjere za zaštitu od seksualnog nasilja i zlostavljanja, o promicanju tolerantnog i uljudnog ponašanja u sportu te o suzbijanju vršnjačkog nasilja;
18. potiču suradnju s međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama, kao što su Vijeće Europe i UNICEF.

POZIVAJU SPORTSKI POKRET DA:

19. osigura da djeca u sportu budu sigurna i da se osjećaju sigurnima, da ih se sasluša i da se s njima postupa pravedno i s poštovanjem, kako bi im se pomoglo da izgrade zdravo samopouzdanje, prema potrebi u suradnji s državama članicama;
20. kada je to potrebno, osigura da se u svim natjecateljskim okvirima poštuju faze rasta djece i razlike među spolovima;
21. provodi odgovarajuće postupke za zaštitu kako bi se spriječila opasnost od nanošenja fizičke i emocionalne štete djeci;

22. osmisli osposobljavanje i jasne smjernice i propise kako bi se osiguralo da sportske organizacije pitanja zaštite djece učinkovito rješavaju i poduzimaju mjere kao što su imenovanje neovisnog pravobranitelja koji je obvezan čuvati povjerljivost kao osobe kojoj se mogu obratiti djeca izložena nasilju i/ili zlostavljanju u sportu;
 23. prema potrebi provodi provjere podobnosti sportskih zaposlenika i volontera koji rade s djecom, među ostalim u slučajevima prekogranične mobilnosti, u skladu s odgovarajućim pravnim okvirima;
 24. surađuje s tijelima kaznenog progona, agencijama i organizacijama odgovornima za zaštitu djece, posebno radi pružanja potpore djeci žrtvama.
-

A. Definicije

Za potrebe ovih zaključaka Vijeća:

1. „Zaštita djece u sportu” znači zaštita sve djece od tjelesne i emocionalne štete, zlostavljanja, nasilja, iskorištavanja i zanemarivanja. Obuhvaća i zaštitu djece i promicanje njihove dobrobiti.
2. „Zaštita djece” znači zaštita osoba za koje je utvrđeno da su izložene riziku od zlostavljanja, nasilja, iskorištavanja ili zanemarivanja.

B. Referentni dokumenti

Pri donošenju ovih zaključaka Vijeće posebno podsjeća na sljedeće dokumente:

Europska unija

1. Direktiva Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994. o zaštiti mladih ljudi na radu
2. Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije
3. Bijela knjiga o sportu (2007.)
4. Zaključci Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje (HEPA) (2012/C 393/07)
5. Preporuka Vijeća o međusektorskom promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje (2013/C 354/01)
6. Zaključci Vijeća o promicanju motoričkih vještina, tjelesnih i sportskih aktivnosti za djecu (2015/C 417/09)

7. Preporuke Stručne skupine o zaštiti mladih sportaša i zaštiti prava djece u sportu
8. Zaštita djece u sportu: studija o pregledu stanja koju su proveli Ecorys i Sveučilište Thomas More
9. Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava
10. Povelja EU-a o temeljnim pravima, posebno članak 24.
11. Direktiva 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela

Ujedinjeni narodi

12. Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (1989.)
13. Program održivog razvoja do 2030., posebno cilj 16.2 o nasilju nad djecom
14. Međunarodna povelja o tjelesnom odgoju, tjelesnoj aktivnosti i sportu – UNESCO SHS/2015/PI/H/14 REV,
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409/PDF/235409eng.pdf.multi>
15. Akcijski plan iz Kazana – Međunarodna konferencija ministara i viših dužnosnika odgovornih za tjelesni odgoj i sport (6. MINEPS) (Kazan, Ruska Federacija, 2017.) – UNESCO SHS/2017/PI/H/14 REV

Vijeće Europe

16. Preporuka CM/Rec(2010)9 Odbora ministara državama članicama o revidiranom Kodeksu sportske etike
17. Preporuka CM/Rec(2012)10 Odbora ministara državama članicama o zaštiti djece i mladih sportaša od opasnosti povezanih s migracijama

18. Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja, CETS br. 201
 19. Europska konvencija o sprječavanju mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, CETS br. 126
 20. Konvencija Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima, CETS br. 197, Varšava, 16.5.2005., str. 1–21.
 21. Europska socijalna povelja, CETS br. 35, revidirani CETS br. 163
-